

Marijuana in Halacha

Show# 191 | Oct 19th 2018

רדב"ז הלכות כלאים פרק ה הלכה יט

וצמר גפן וכו'. פ"ז במשנה ר"מ אומר צמר גפן אסור ואינו מקדש ולא קי"ל כר"מ אלא הרי הוא כשאר מיני ירקות ומקדש וכל אלו אין מקדשין אלא מדרבנן דלא אסרה תורה אלא קנבוס ולוף אבל שאר זרעים מדרבנן כדאיתא פ"ב דמנחות ואתיא כרבנן דאילו ר' טרפון אומר הקנבוס אינו כלאים, נמצא לפי זה חלוקים חכמים ור"ט מן הקצה אל הקצה דלדעת חכמים הוי כלאים מן התורה ולר"ט לא הוי כלאים אפי' מדרבנן לפי שהוא סובר שהוא מין זרעים ולא מין ירקות. ולא הוצרך רבינו להזכיר הקנבוס בהדי הקינרס וצמר גפן אף על פי שזה מן התורה ואלו מדרבנן אלא לאפוקי מדר"ט. ואפשר שעלי הצמר גפן הנקרא קוטו"ן בעודם רכים ראויים לאכילה ולפיכך הוו מכלל הירקות **אבל עלי הקנבוס הנקרא קנב אוכלין אותו במצרים ומשכר ואומרים שהוא משמח ואוכלין אותו חי כמות שהוא** ויש מקומות שעושין ממנו בגדים כמו שעושים מן הפשתן:

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ג סימן לה

איסור עישון סמים בע"ה. ב' דר"ח אייר תשל"ג. מע"כ מוה"ר ירוחם פראם שליט"א.

הנה בדבר אשר התחילו איזה בחורים מהישיבה לעשן חשיש (מעראוואנא), פשוט שהוא דבר אסור מכמה עיקרי דינים שבתורה חדא שהוא מקלקל ומכלה את הגוף, ואף אם נמצאו אנשים בריאים שלא מזיק להם כל כך אבל מקלקל הוא את הדעת ואינם יכולים להבין דבר לאשורו שזה עוד יותר חמור שלבד שמונע עצמו מלמוד התורה כראוי הוא מניעה גם מתפלה וממצות התורה שעשייה בלא דעת הראוי הוא כלא קיימם. ועוד שהוא גורם תאוה גדולה אשר הוא יותר מתאות אכילה וכדומה הצריכים להאדם לחיותו ויש שלא יוכלו לצמצם ולהעביר תאותם, והוא איסור החמור שנאמר בבן סורר ומורה על תאוה היותר גדולה שיש לו לאכילה אף שהוא לאכילת כשרות, וכ"ש שאסור להביא עצמו לתאוה גדולה עוד יותר ולדבר שליכא שום צורך להאדם בזה שהוא אסור, ואף שלמלקות נימא שאין עונשין מן הדין מ"מ לאיסורא ודאי עובר על לאו זה ואיכא גם הטעם דאיכא בבן סורר ומורה שסופו שילסטם את הבריות כדאיתא בסנהדרין בפ' בן סורר (ס"ח ע"ב). ועוד שהאב והאם של אלו שמעשנין זה מצטערים מאד אשר עוברין על מצות כבוד אב ואם. ועוד איכא איסור העשה דקדושים תהיו כפירוש הרמב"ן בחומש. וגם הם גורמים לאיסורים הרבה אחרים לבד זה, סוף דבר הוא פשוט וברור שהוא

מאיסורים חמורים וצריך להשתדל בכל היכולת להעביר טומאה זו מכל בני ישראל ובפרט מאלו שלומדין בישיבות. והנני ידידו מוקירו, משה פיינשטיין.

רש"י בראשית פרשת לך לך פרק יד פסוק יז

עמק המלך - בית ריסא דמלכא, בית ריס אחד שהוא שלשים קנים, שהיה מיוחד למלך לשחק שם. ומדרש אגדה עמק שהושוו שם כל האומות והמליכו את אברהם עליהם לנשיא אלהים ולקצין:

במדבר רבה פרשת בהעלותך פרשה טו אות יד

וכל מי שהוא ירא מן הקדוש ברוך הוא סופו ליעשות מלך ממי אתה למד מאברהם ע"י שנתיירא מן הקדוש ברוך הוא נעשה מלךשנא' (בראשית כב) כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ומנין שנעשה מלך שנא' (שם /בראשית/ יד) אל עמק שוה הוא עמק המלך מהו שוה עמק המלך שהשוו הכל ונטלו עצה וקצצו ארזים ועשו כסא והושיבוהו מלך עליהם ולא תאמר אברהם בלבד אלא אפילו משה שנתיירא מן הקדוש ברוך הוא נעשה מלך לכך כתיב ירא את ה' בני ומלך.

דברים רבה פרשת ואתחנן

שמע ישראל. זש"ה ירא את ה' בני ומלך, מהו ירא את ה' בני, אם היית ירא מן הקדוש ברוך הוא אתה מולך. וכן אתה מוצא אברהם היה ירא מן הקדוש ברוך הוא, שנאמ' כי ירא אלהים אתה, ומה נעשה לו, עמדו אומות העולם וקצצו ארזים, ועשו כסא גבוה ובקשו להמליך לאברהם עליהם. אל עמק שוה. שהשוו כל האומות לעשות לאברהם מלך. וכן בני חת אומרים לו שמענו אדוני נשיא אלהים אתה בתוכנו, אמר להם לא נחסר לנשיאו ולאולוהו של עולם, ומי גרם לו שהיה ירא מן הקדוש ברוך הוא

שערי העבודה

עבודת הקרבנות ועבודת התפלה עם שאר

דרכי העבודה בכל המצות

לרב ר' יונה זצ"ל

א הפתח הראשון הוא שידע האיש העובד ערך עצמו, ויכיר מעלתו ומעלת אבותיו, וגדולתם וחשיבותם וחבתם אצל הבורא יתברך. וישתדל ויתחזק תמיד להעמיד עצמו במעלה ההיא, ולהתנהג בה תמיד,

תלמוד בבלי סנהדרין דף ל"ז עמוד א'

בשבילי נברא העולם. וביד רמה שם- עיקר הא מילתא שכל הנבראים בעולם של מטה לא נבראו אלא בשביל האדם כי הא דתניא לקמן (ל"ח א) אדם בערב שבת נברא מפני מה נברא בערב שבת כדי שיכנס לסעודה מיד משל למלך בשר ודם שבנה פלטירין ושכללן והתקין סעודה ואח"כ הכניס אורחים וכיון שכל אחד ואחד חשוב לפני המקום לברוא לו צורה בפני עצמה וכו'.

ר' צדוק הכהן מלובלין - צדקת הצדיק אות קנד

כשם שצריך אדם להאמין בהשם יתברך כך צריך אחר כך להאמין בעצמו. רצה לומר שיש להשם יתברך עסק עמו ושאיננו פועל בטל שבין לילה וגו' (יונה ד' י') וכחיתו שדה שלאחר מיתתם נאבדו ואינם. רק צריך להאמין כי נפשו ממקור החיים יתברך שמו והשם יתברך מתענג ומשתעשע בה כשעושה רצונו.

דעת תורה – רב ירוחם ליבוביץ פרשת בא עמוד קכו

התברר מזה איזה יסוד גדול הוא להכיר מעלה, וכי זוהי כל תכלית האדם, כי על כן פשוט הוא כי – "אדם ביקר ולא יבין, נמשל כבהמות נדמו", אם אדם אינו מכיר חסרונותיו הרי מופרך הוא, ועוד יותר גרוע הוא אם אינו מכיר מעלות, אינו מכיר, אינו מחשיב, את ה"אדם ביקר" שבו, ומי שאינו מכיר ואינו מעריך אינו נותן כלום על זה. בפתקא קטנה של הסבא זצ"ל מקלם מצאו כתוב: "מלך היודע היטב כי "דבר מלך שלטון", היודע כי בדבור אחד שלו מתהפכות מדינות, הוא אין צריך ללמוד מוסר על שמירת פיו זלשונו". – לו היה אדם מכיר ויודע, באיזו מדה שהיא, את ה"אדם ביקר" שלו, בהכרח היה יוצא ממנו הנהגה אחרת לגמרי.

"אדם ביקר ולא יבין נמשל כבהמות נדמו" [תהלים פמ"ט פכ"א] מבאר הגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל עפ"י משל לעגלון שנוסע על

אם הדרך ומצליף בשוט שבידו על גבו של הסוס. אין ספק שהסוס מעוניין להיפטר מהמכות הקשות ומכאבי הצלפת השוט הקשים. א"כ, מדוע אינו מסתובב בכוחו הגדול בסיבוב חד, שע"ז יפיל את העגלון ארצה ויברח ממנו? מדוע אין הסוס משתמש בתחבולה פשוטה זו?

התשובה היא: מפני שהוא סוס! – והסוס אינו מבין ואינו יודע שע"י פעולה כזאת יגאל את עצמו ממכותיו של העגלון.

כך בדיוק אומר הגר"ח מבריסק זצ"ל הוא האדם – "אדם ביקר" – האדם יש בו כוחות ומעלות כ"כ יקרים וכ"כ גדולים אלא ש"ולא יבין" – אין הוא יודע ומבין מספיק את גודל מעלותיו וגודל יקרתו ועל כן – "נמשל כבהמות נדמו".

Question of the week

תוספות מסכת ראש השנה דף יא עמוד א ד"ה אלא

ורבי מאיר שליח צבור יסד במעריב של פסח ומצות אפה ויאכלו בלילי חג פסח ואמרי' בבראשית רבה לושי ועשי עוגות הדא אמרת שפסח היה וכל הני לא ס"ל דלמועד אשוב אליך כעת חיה אמועד ראשון אלא כלומר למועד כזה שהוא פסח.

תלמוד בבלי מסכת ביצה דף כא עמוד ב

לכם - ולא לכלבים, דברי רבי יוסי הגלילי. רבי עקיבא אומר: אפילו נפש בהמה במשמע, אם כן, מה תלמוד לומר לכם - לכם ולא לנכרים.

Selected emails from our listeners

Comments on the Dvar Torah

Yud Gimel Ani Maamins

Shavua Tov Rav Dovid,

I don't believe we have ever met, but in many respects you have been one of my Rabbanim. For the last year and change, my Motzei Shabbos cleanup has been a learning experience because of your podcast. And as a graduate of Landers/Beis Medrash LTalmud, thank you for everything you do to support a rational and sustainable, growth-oriented Frum community. Even out here in Yishuv Neria, there are a few of us that regularly discuss your program.

A few months ago, I went through an intense career transition (leaving one high velocity startup for an earlier stage company). For the first time since I left yeshiva, I took a gap month to do a Cheshbon Hanefesh. On the advice of my performance coach, I did the exercise you discussed this week. I made the list of reasons to believe in myself. I reread the list every day. Personal, religious, and professional impostor syndrome is very real and at first, this exercise in self affirmation felt powerful.

While I appreciate the exercise and the importance of this self-affirmation, I have found that much like Emunah in HKBH, Emunah in oneself is a journey that evolves as we mature. On days when one is down, this list isn't a bulletproof answer. But I hope that over time, this tactic will increase my focus, confidence, and performance in everything I do.

It was very interesting to go through the Teshuva MeYirah and Teshuvah MeAhava process of the Yomim Noraim while blending the self-affirmation of Emunah in oneself. Confusing, liberating, it's quite a ride.

Yasher Koach on sharing this concept. I look forward to seeing an increased focus on this element of our personal Avodah in our global Kehilla.

Thank you for everything you do.

Sincerely,

Avi Burg

Comments on the questions

Shalom Ubracha

Thanks for your wonderful show.

Regarding your question if Yitzchak Bentched Hagomel after the Akaida.

I didn't do any research. However off the top of my head I would say.

1. If nothing happened there's no Chiyuv to say Hagomel. (E.g. someone almost crashed - doesn't have to say Hagomel).

2. He was doing the Ratzon Hashem and was being Mekadesh Shaim Shamayim. The Biggest Zechus possible.

Why would he Bentch Gomel if he was happy to give up his life ... if anything, he was disappointed that Hashem stopped it.

3. You could have asked your question if Avraham Bentched Gomel after he was put in Kivshan Ha'Aish.

I would say that there also you can say what I wrote in 2.

Thanks again for your show,

Shmuel Berkovicz

After writing all this, I saw in the Machzik Bracha (Chida) 219 that he discusses this.

וברוך שכונתי בע"ה

אברהם בישראל ביו"ט לערביים

ראיתי תירוץ יפה בספר להורות נתן (למרן הרה"ג רב נתן גשטטנר ז"ל) דהנה כתב הר"ן בסנהדרין נו.
דבן נח מצווה על הצדקה כו' ע"ש ואברהם שקיים כל התורה היה בגדר אינו מצווה ועושה ואם בא לפניו
מצוה שמצווה לעשות בודאי ידחה בשביל זה מצווה שאינו מצווה ועושה וא"כ שפיר בישל בשביל
הערביים לקיים מצות צדקה, שמצווה בה, ואף שע"ז ביטל איסור מלאכה ביו"ט שלא נצטוו בה וקיימו
רק בגדר אינו מצווה ועושה. עכ"ד.

I just heard a shiur from the other week and I have an answer to Reb Dovid's question.
Not sure if it was already answered. R Dovid Asked how was Sarah able to cook for the
Malachim (Goyim) on Yom Tov.

The Chasam Sofer answers that since Avraham was Yom Shlishi Limila, he was a
Choleh Sheyesh Bo Sakana and if so we can use Tosafes in Pesachims' Sevara of
HOIYEL where there is an actual Chole Sheyes Bo Sakana. If so it is a Trei Drabonan
and that is how he was able to cook for him...

Respectfully

Isaac Rubin

Lakewood NJ

FYI

I went to your real estate course many years ago and BH I've helped others as you've
asked from us to do in lieu of repayment!!

Comments on the show

Hi

I listened this week with fascination to the discussion weed in Halacha and couldn't
believe what was said that there are *NO* sources in the Gemara. In fact the Gemara
Pesachim Daf 113a Rav told his son Chiya not to get used to 'Samin' and Rashi there
says because one gets used to them (Shtikva Bhem Veses) Also see Eruvin 54a, Nida
30b and 55b where the Gemara discusses bad effects of different plant products.

Best Regards

Chaim Bamberger

Response: I know the Gemara. Unclear to what it's referring to. Medicines are often also be referred to as Samim in the Gemara

I warned the גבאי of my shul that he should expect an increase in the amount of guests that will be attending his son's חתונה, taking place in Toronto.

He asked "why"?

A: שמחת חתן וכלה, with marijuana, might be an additional attraction.

According to Rav Kaplan- Can I serve "Brownies" for dessert at a שבת table to bring an התקרבות, for all the אורחים at my table?

Great radio. Very informative! Tackling the issues that others avoid.

Aharon Cyperstien

The Ramash on Marijuana

Here (on the second side of the page in the link that follows) someone relates what the Rebbe told him about Marijuana

http://jemia.org/email/newsletter/My_Encounter/5-10-14.pdf

Selected audio from our listeners

Answers to the Questions

Answers to the Questions 1 *click here*

Answers to the Questions 2 *click here click here*

Answers to the Questions 3 *click here*

Answers to the Questions 4 *click here*

Answers to the questions 5 *click here*

Answers to the questions 6 *click here*

Answers and comments on last week's Questions

Answers to the Questions 1 *click here*

Answers to the Questions 2 *click here*

Answers to the Questions 3 *click here*

Answers to the Questions 4 *click here*

Answers to the Questions 5 *click here*

Answers to the Questions 6 *click here*

Answers to the Questions 7 *click here*

Answers to the questions 8 *click here*

Comments on the Show

Comments on the Dvar Torah *click here* *click here*

Comments on the show 1 *click here*

Comments on the show 9 *click here*

Comments on the show 2 *click here*

Comments on the show 3 *click here*

Comments on the show 4 *click here*

Comments on the show 5 *click here*

Comments on the show 6 *click here*

Comments on the show 7 *click here*

Comments on the show 8 *click here*

Aharon Cyperstien

The Ramash on Marijuana

Here (on the second side of the page in the link that follows) someone relates what the Rebbe told him about Marijuana

http://jemedi.org/email/newsletter/My_Encounter/5-10-14.pdf

Rabbi Elephant

שו"ת דברי יציב חלק אורח חיים סימן קצו

שמן כותנה בפסח

ב"ה, יוניאן סיטי, ז' ניסן תשד"מ

בדבר שמן העשוי מכותנה, שיש בזה אוסרים ומתירים, ונשאלתי לחוות דעתי בזה, ולרוב חולשתי אין אתי להאריך כראוי, ואבוא בקצרה.

הנה דבר זה נפתח בגדולים, בסי' תנ"ג במג"א ססק"ב ולהדגו"מ שם נחלקו מהרי"ל וד"מ אם גזרינן בשמן זית אטו שמני קטניות עיין שם. ובשו"ת בית שלמה יו"ד סי' קע"ז האריך מזה, שבאמת במהרי"ל לא נזכר מטעם הגזירה אלא משום מכתשת חמץ או מנורות מחומצות, ושמגוף הדין יש להתיר שמן העשוי משושנים, אלא דמשום שנעשה מהזרע שבראשו והם הגרעינים הוי בכלל קטניות להתה"ד שאוסר לאכול שמן הנעשה מזרע פשתן קנבוס או שומשמין, דאסרינן כל דמידגן עיין שם באריכות. ויעיין בשו"ע הרב סעיף ד' שדעתו דאסרינן רק הדומה לדגן שגדל בשרביטים וכדו' עיין שם, וא"כ בכותנה רק למ"ש הדגו"מ משום גזירה.

והגם כי מי אנכי להכניס ראשי בין ההרים הרמים, מ"מ תורה היא וללמוד אני צריך, שלכאורה הך תקנה דקטניות שאינה אלא מימי הראשונים לא עדיף מגזירות חז"ל דלא גזרינן בהו גזירה לגזירה, ובפרט שהספרדים לא קבלו כלל חומרא זו, וכמבואר גם בב"י, ושייך לומר אינהו מיכל אכלי ואנן ניקום ונגזור גזירה לגזירה ודו"ק.

וחזינן שהקילו בה לגבי שהייה בביתו, וכן בנפלו לתוך התבשיל, ולדעת הח"י ועוד פוסקים גם בלי ס', ובח"י סק"ו דעיקר נראה לו כדיעה זו כיון שבלא"ה הוא חומרא והרחקה בעלמא עיין שם, וכ"ש שלא נחמיר להוסיף גזירות. ועיין בשו"ת בית שערים סי' רט"ו שדעתו נוטה להתיר בשמן הנעשה מגרעיני פרחים, והביא שם מכת"ק אא"ז מסיגוט זי"ע שג"כ הסכים עמו להלכה אלא פן יאמרו ב"ד שרו מישחא ויאכלו כל השמנים שמן זית וכו' עיין שם, וא"כ אותם שנוהגים היתר בשמן זית וכהפוסקים דלא חשו להך גזירה, שפיר מותרים גם בשמן העשוי מכותנה.

ומה גם שידוע מהחכם צבי שנצטער מאוד והתרעם על מנהג זה, וכמ"ש במור וקציעה משמו שאמר אי איישר חיל אבטליניה שהיא חומרא דאתי לידי קולא, כי מתוך שאין מיני קטניות מצויים לאכול ולהשביע צריכים לאפות לחם מצה הרבה ומתוך כך אין נזהרים בעיסה כראוי וכו' עיין שם, והגם שח"ו אין לנו להקל בזה שאבותינו ואבות אבותינו נהגו איסור, מ"מ הבו דלא לוסיף עלה גזירות וחומרות בדברים שלכמה פוסקים יש להתיר גם לדידן, ובפרט שבעוה"ר שייך ביותר החשש שיבאו מזה להשתמש בדברים האסורים ובשמנים שנתערב בהם דבר טמא וכדו', ע"כ נראה שאין להחמיר בזה לאותם הנוהגים היתר בשמן זית וכנ"ל.

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ג סימן סג

בענין פינאט אם יש בו חשש איסור מנהג קטנית כ"ד אדר תשכ"ו. מע"כ ידידי מהר"ר יעקב גאלדמאן שליט"א.

הנה בדבר הפינאט שכתבתי שבהרבה מקומות אכלו אותם בפסח וכתר"ה תמה בטעם הדבר משום ששמע שעושין ממנו באיזה מקום גם קמח וגם שמע שנזרעין בשדות כשאר קטניות, אבל ידע כתר"ה שאין זה ענין כלל, שכל הדברים העושין מהם קמח נאסרו ממנהג זה, דאין לך דבר העושין ממנו קמח כתפוחי אדמה לא רק במדינה זו אלא גם ביוראפ במקומותינו וגם בדורות הקודמים ומעולם לא חשו לאסור זה. וכן הטעם שמיני חטים מתערבין בהם שכתב הטור נמי אינו כלל שכל המינים שיש לחוש למיני חטים ושעורים שיתערבו נהגו לאסור, דהא עניס וקימעל שמתערבין בהן מיני חטים ושעורים כמפורש בט"ז סק"א ובמג"א סק"ג וגם איתא שם דקשה לבודקם ובח"י סק"ט כתב שלא יסמוך על בדיקת נשים וקטנים מצד קושי הבדיקה, ומ"מ לא אסרום כמפורש ברמ"א, וחרדל כתב הרמ"א בסימן תס"ד שנהגין לאסור דהוי כמיני קטניות אף שאין בו הטעמים. ולכן אין לנו בדבר אלא מה שמפורש שנהגו לאסור וכן מה שידוע ומפורסם. וגם יש ליתן טעם דדין מה שנאסר במנהג הא אין זה דבר הנאסר בקבוץ חכמים, אלא שהנהיגו את העם להחמיר שלא לאכול מינים אלו שהיה מצוי לאוכלם מפני הטעמים דחשש מיני דגן שנתערבו שקשה לבדוק ומפני שעושין קמחים, אבל כיון שלא תיקנו בקבוץ חכמים לאכול דברים שיש חשש שיתערב בהן מיני דגן ודברים שעושין מהם קמח, אלא שהנהיגו שלא לאכול איזה מינים לא נאסרו אלא המינים שהנהיגו ולא שאר מינים שלא הנהיגו מפני שלא היו מצויין אז, שלכן תפוחי אדמה שלא היו מצויין אז כידוע ולא הנהיגו ממילא לאוסרם אינם בכלל האיסור דאלו מינים שנהגו לאסור אף שיש אותו הטעם ממש דאין למילף ממנהג לאסור גם דבר שלא נהגו לאסור, וכשנתרבו תפוחי אדמה במדינותינו לא רצו חכמי הדור להנהיג לאוסרן, אולי מפני הצורך, ואולי מפני שהטעמים קלושים, עיין בב"י ר"ס תנ"ג, שהר"י קרא לזה מנהג שטות, וגם משמע שהר"ר יחיאל ושאר גדולים היו נוהגין בהם היתר אף במקום שנהגו איסור דהרי ע"ז כתב וקשה הדבר להתיר כיון שאחרים נהגו בהם איסור, לכן חכמי הדורות האחרונים לא רצו להוסיף לאסור עוד המינים שניתוספו אח"כ רק שא"א להתיר מה שכבר נהגו לאיסור. וכן בעניס וקימעל אפשר לא היו מתחלה רגילים לזרעם במקום שזרעו מיני דגן ולא היה טעם להנהיג איסור ולכן אף אח"כ שהתחילו לזרעם במקום שזרעו מיני דגן שלכן צריכים בדיקה לא רצו לאוסרם שוב. ולכן גם הפינאט לא אסרו בהרבה מקומות עוד מכ"ש. ובמקום שליכא מנהג אין לאסור כי בדברים כאלו אין להחמיר כדאיתא בח"י. ולאילו שיש להם מנהג ביחוד שלא לאכול פינאט אסור גם בפינאט אבל מספק אין לאסור. ולכן שייך שיתן הכשר שלא נתערב שם חמץ ויאכלו אלו שלא נהגו בזה איסור. וכן ראיתי שנותנים הכשר על פינאט אויל מהאי טעמא. ידו, משה פיינשטיין.

נשמת אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל קיט

כ שאלה: שנת תקס"ו שנתרבו גשמים והיה דוחק גדול לעניים שלא היה באפשר למצוא חטים כשרים, אם יש להתיר לאכול קטניות ומין "רעצקע" שנתפשט המנהג בכל אשכנז וצרפת שלא לאכלם בפסח:

תשובה: תחלה צריכין אנו לברר שורש האיסור מדברים הללו כי רבים חשבו שאינו אלא מנהג בעלמא, לבבי לא כן ידמה, כי המעיין ברמב"ם פ"א מהלכות ממרים שכתב דכל התקנות יש בהם עשה ול"ת, ומה שהקשה הרמב"ן מהא דאמרינן ספק דרבנן לקולא, תירץ המבי"ט דכך תקנו חכמים, ע"ש בלח"מ. עכ"פ לכ"ע כל תקנות שתקנו חז"ל הם כמו כל איסורי דרבנן, וכתבו כל הפוסקים דכל ב"ד שבעיר יש להם דין ב"ד הגדול לתקן תקנות ולגדור גדרים, וא"כ יש לכל תקנות הקהל או ב"ד, דין איסור דרבנן כדאיתא בי"ד פעמים הרבה. והנה דין זה נחלק לג' דינים: א) אם הסכימו הצבור על איזה דבר לאסור לסייג ולגדר, בזה לכ"ע לא מועיל שום התרה כדאיתא בי"ד סי' רכ"ח סעיף כ"ח. ב) כשלא נעשה על פי הסכמת הצבור רק שנהגו יחידים בכך באיזה דבר לסייג גם בזה לרשב"א ור"ן וריב"ש לא מהני התרה דהוי כאילו קיבל עליו כאיסור תורה, ולרא"ש מהני התרה כדאיתא שם סי' רי"ד וכתב הפרי חדש דדוקא כשמתחרטים כולם, אבל לא מהני חרטת המיעוט ואפילו התירו להמתחרטין אינו מותר. ג) תקנה בעלמא שאינו לסייג ואפילו הוא לפרישות כתב הפרי חדש בא"ח סי' תצ"ו דלכ"ע מהני התרה. ולפי זה מסולק תמיהת הפ"ח שם שתמה על המחבר שסתם בסי' רי"ד דמהני התרה ובסי' רכ"ח כתב דלא מהני התרה והניח בתימה, ולדידי לק"מ בדבבר שנעשה ע"פ הסכמת צבור דהוי כנעשה על פי ב"ד אין לו התרה, משא"כ כשנהגו מעצמם בלא שום הסכמה. ובזה מסולק גם כן ראיית הפ"ח שם מירושלמי שאמרו שם בבני ביטן דפריך בירושלמי דלהני התרה ומשני דרבי ס"ל כר"י דאסור לפרוש לים הגדול, ומזה הביא ראייה לדעת רא"ש, ולדידי אין כאן ראייה כלל, דס"ד דירושלמי דנהגו כך משום פרישות וכפירוש רש"י בפרק מקום שנהגו משום כבוד שבת, ובזה לכ"ע מהני התרה כמ"ש הפ"ח ומשני דס"ל (כר"י) (כרבי) דאסור לפרוש, וא"כ הוי לסייג ולכן לא מהני התרה (ועיינתי בירושלמי פרק מקום שנהגו ולכאורה נראה שזהו כדאיתא בגמרא שלנו שם), ולפ"ז בדבר שהוא לסייג לרא"ש צריך חרטה של כל בני העיר ואפי' באם יהיה אונס או חולי א"א להתיר בלא התרה, ולרשב"א במקום חולי לא גזרו כלל כמו כל איסור דרבנן, וכדאיתא בסנהדרין (כ"ח) [כו, א], מכריז ר' ינאי פוקו וזרעו בשביעית משום אנסין ופירש"י ותוס' בשביעית בזמן הזה, ודוקא משום חיי נפש אבל משום דוחק בעלמא אסור כדמשמע בבני ביטן, דאע"ג דהוו עניים מ"מ לא התיר להם ר' יוחנן ואמר אל תטוש כו'. ולפ"ז ה"ה המנהג מאכילת קטניות אנחנו שאנו מבני אשכנזים לא מבעיא אם נעשה ע"י הסכמת צבור או גאוני ארץ שהיו בימים ההם דפשיטא דאסורא, אלא אפילו אם לא נעשה בהסכמה כיון שנתפשט מנהג זה לא גרע ממנהג שהחמירו בנות ישראל על עצמן לספור ז' נקיים וכתב רש"ל בתשובה סי' ו' דאפי' לדעת הרא"ש א"א להתיר א"כ יתחרטו כלם, וה"נ בעינן שיתחרטו כל מדינות אשכנז ואם כן לכ"ע לא מהני התרה וקיימי באיסור דרבנן אלא אם כן אין לו מה יאכל דאז הוי חיי נפש, אבל אם יש לו לאכול דבר אחר א"א להתיר כלל. ואפילו במקום דהוי חיי נפש יותר מסתבר להתיר קטניות דאין עושין ממנו קמח במדינתנו ולא אתי למחלף אבל רעצקע שקורין טאטארקע דדרך לעשות ממנו קמח ויש בו כל ג' טעמים שכתבו הפוסקים, אחד, דהוי מידי דמדגן. ב', דיש בו גרעיני דגן. ג', דמתחלף בקמח מה שאין כן בקטניות דלא מחלף, ועוד דבלתי ספק שאם יראו שמבשלין "גרופין" מן "רעצקע" שיבשלו גם כן גרופין מן ה' מיני דגן ומעולם לא שמעתי להתיר זה. ושמעתי שבק"ק פיורדא בשנת תקל"א ל"ב שהיה רעב גדול באשכנז הושיבו ב"ד והתירו בולבעס שקורין עדרעפיל כי באשכנז אין אוכלין ג"כ בולבעס כי שם עושין קמח מהם, וגם התירו קטניות אבל לא מיני גרופין. ובאמת צל"ע דלפי מה שסתם הש"ע סי' (רי"ז)

[רי"ד ס"א] כדעת הרא"ש וכן כתב שם רמ"א דנוהגין כסברא ראשונה דמהני התרה ואם כן הוי דין דקטניות ככל דין נדר, וא"כ צריך עיון איך אפשר להתיר כמ"ש דהא בעינן שיתחרטו כולם כמו שכתב רש"ל ופ"ח, ואף דרש"ל כתב בחומרת ז' נקיים שהוא לכלל ישראל, אפשר דבזה ה"ה (מדינא) [מדינה], אם לא שנאמר דהיה תקנה ע"פ חכמי דור דבאמת לא מהני התרה אלא יש לו דין איסור דרבנן ובמקום דוחק לא גזרו. או אפשר שהיחידים קבלו זאת וקי"ל כרשב"א דהוי כאיסור תורה רק כך היה הקבלה דבמקום דוחק לא יצטרך התרה ולא יהיה שום איסור, ויותר נראה דע"כ לקושית הרא"ש דהוי כנדר אלא בדבר שקבלו יחידים או עיר אחת, אבל דבר שנתפשט הוי כתקנת צבור, ואפשר שכן הוא חומרת בנות ישראל ואפילו יתחרט כל העולם לא מהני התרה וצ"ע:

Rabbi Kaplan

The Lubavitcher Rebbe's opinion

Exact wording of the Rebbe's response:

The Rebbe was asked: "האם זה עוול לעשן מריחואנא?" - Is it a wrong / abomination to smoke Marijuana?

The Response: "ביותר וביותר ולפלא גדול השאלה" - Free Translation: Very much so. And the question is very astonishing.

I once heard that the Rebbe explained the difference of alcohol, drunk in controlled amounts, which is encouraged at Chassidic Farbrengens (spiritual gatherings) to drugs. That 'Mashke' opens a person up, he can be open up to his friends at the gathering, to talk about his trials, tribulations and hardships that stunt him from keeping strong to the Torah ways etc. I think in a way - if consumed correctly and in a healthy Chassidic environment, it can help him get down and dirty to the reality of his life.

On the other hand, drugs close a person up, they help his ego go flying high and run away from reality. Which is obviously not going to help him in his day-to-day service of G-d Al-mighty

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף קו עמוד א

תנו רבנן זכור את יום השבת לקדשו - זוכרהו על היין.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף סו עמוד ב

כי הא דרב הונא מבי רב, ורב מבי רבי חייא, ורבי חייא מבי רבי; כי הוּוּ מיבסמי - מייתי משחא ומילחא, ושייפי להו לגוייתא דידייהו וגוייתא דכרעייהו, ואמרי: כי היכי דציל הא מישחא - ליציל חמריה דפלניא בר פלניא. ואי לא - מייתי שיעא דדנא ושרי ליה במיא. ואמר: כי היכי דליציל האי שיעא - ליציל חמריה דפלניא בר פלניא.

רש"י מסכת שבת דף סו עמוד ב

מבסמי - שכורין, שהיו משקין את התלמידים, ואלו מפני שחשובין הן היו עושין להן דבר להפג את יין.

תלמוד בבלי מסכת יומא דף עו עמוד ב

רב כהנא רמי: כתיב תירש וקרינן תירוש, זכה - נעשה ראש, לא זכה - נעשה רש. רבא רמי: כתיב ישמח וקרינן ישמח, זכה - משמחו, לא זכה - משממו. והיינו דאמר רבא: חמרא וריחני פקחין.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד ב

אמר רבא: מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. רבה ורבי זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי, איבסום, קם רבה שחטיה לרבי זירא.

תלמוד בבלי מסכת יומא דף עה עמוד א

כל הנותן עינו בכוסו - כל העולם כולו דומה עליו כמישור.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קג עמוד ב

אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי בן קסמא: גדולה לגימה, שהרחיקה שתי משפחות מישראל, שנאמר על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים. ורבי יוחנן דידיה אמר: מרחקת את הקרובים, ומקרבת את הרחוקים, ומעלמת עינים מן הרשעים, ומשרה שכניה על נביאי הבעל, ושגגתו עולה זדון.

בראשית רבה פרשת נח פרשה לו אות ב

ויתגל בתוך אהלו, ר"י אמר רבי חנין בשם רבי שמואל בר יצחק ויגל אין כתיב כאן, אלא ויתגל גרם גלות לו ולדורות, עשרת השבטים לא גלו אלא בשביל יין הה"ד (עמוס ו) השותים במזרקי יין, וכתיב (ישעיה ה) הוי משכימי בבקר שכר ירדופו וגו', שבט יהודה ובנימין לא גלו אלא בשביל היין שנאמר (שם /ישעיהו/ כח) גם אלה ביין שגו ובשכר תעו, בתוך אהלו.

ביאור הלכה סימן תרצה סעיף ב

חייב איניש וכו' - וא"ת האיך יחייבו חז"ל מה שנזכר בתורה ובנביאים בכמה מקומות השיכרות למכשול גדול וי"ל מפני שכל הניסים שנעשו לישראל בימי אחשורוש היו ע"י משתה כי בתחלה נטרדה ושתי ע"י משתה ובאה אסתר וכן ענין המן ומפלתו היה ע"י משתה ולכן חייבו חכמים להשתכר עד כדי שיהא נזכר הנס הגדול בשתיית היין. ומ"מ כ"ז למצוה ולא לעכב [א"ר]:

עד דלא ידע וכו' - וז"ל המאירי חייב אדם להרבות בשמחה ביום זה ובאכילה ובשתיה עד שלא יחסר שום דבר ומ"מ אין אנו מצוין להשתכר ולהפחית עצמינו מתוך השמחה שלא נצטוינו על שמחה של הוללות ושל שטות אלא בשמחה של תענוג שיגיע מתוכה לאהבת הש"י והודאה על הנסים שעשה לנו וע"ש מה

שמבאר דברי הגמרא. וז"ל הח"א כיון שכל הנס היה ע"י יין לכן חייבו חכמים להשתכר ולפחות לשתות יותר מהרגלו כדי לזכור הנס הגדול ואמנם היודע בעצמו שיזלזל אז במצוה מן המצות בנט"י וברכה ובהמ"ז או שלא יתפלל מנחה או מעריב או שינהוג קלות ראש מוטב שלא ישתכר וכל מעשיו יהיו לש"ש עכ"ל:

בית יוסף אורח חיים סימן תרצה

כתוב בארחות חיים (הל' פורים אות לח) חייב אינש לבסומי בפוריא לא שישתכר שהשיכרות איסור גמור ואין לך עבירה גדולה מזו שהוא גורם לגילוי עריות ושפיכות דמים וכמה עבירות זולתן אך שישתה יותר מלימודו מעט:

רמב"ם הלכות דעות פרק ה הלכה ג

כשהחכם שותה יין אינו שותה אלא כדי לשרות אכילה שבמעיו, וכל המשתכר הרי זה חוטא ומגונה ומפסיד חכמתו, ואם נשתכר בפני עמי הארץ הרי זה חילל את השם, ואסור לשתות יין בצהרים ואפילו מעט אלא אם היה בכלל האכילה, שהשתיה שהיא בכלל האכילה אינה משכרת, ואין נזהרין אלא מיין שלאחר המזון.

גליוני הש"ס יבמות דף קג עמוד א

שם כל בי שמי הוי אחי לביתי, כ"ב ע' גליון הגרע"א ז"ל
בשם ס' חסידים וע' שבת קנ"א ב' דנאמר קך דבמתים
חפשי כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המלות על דוד מלך ישראל
ואולם קאי שם על הגוף פ"ש אבל הנפש שבעולם העליון י"ל
שפיר דמחויב במלות, וע' משנה אבות יפה שעה אחת בתשובה
ומע"ט בעוה"ז יוכר מכל חיי הטוה"ב ולומר דגם בעוה"ב יש
קיום מלות אבל הוא רק בתורת אינו מלווה ועושה ולכן יפה
כו' דגדול המלווה ועושה כו' ג"כ ק' דא"כ אכתי איך הו"א
רבי את החיים המחויבים בקידוש הא"ל אינו מחויב בדבר
ואינו מו"א את המחויב י"ח וע"כ דלדיקס אחרי מיתת חייבי
במלות ואולם י"ל דלפוס לערא אגרא ולכן לפי שאין בעוה"ב
ינר המסית לעבור לכן אין העבודה חשובה כ"כ ויפה שעה אחת
כו' בעוה"ז דהיא עבודה גדולה של כבישת הינר וע' פסיקתא
רבתי פ"סקא דתעובא אות ג' א"ר חמא בר יוסי אין בין לדיקס
חיים לדיקס המתים אלא הדיבור בלבד כו' ומשמע ג"כ כס'
חסידים הנ"ל דאל"כ הא טובא יש ביניהם חיובי המלות כולם
וי"ל עוד כונת הס' חסידים דלדיקס במיתתם קרוים חיים
וכאילו הם בחיים עדיין ורק כאשר הם בעולם העליון פטורים
מן המלות מפאת המקום כי לא נאמרו המלות בעולם העליון
ומשא"כ בירדם לטוה"ז עדיין עליהם חיוב המלות כבמחלה כי
בעוה"ז יש חיוב המלות לכל ישראל חי וגם הנדיק הרי חי הוא
וע"כ כי אחי רבי לביתי שפיר נחייב או בקידוש וכו' יכול
להו"א ג"כ וכבר דנו כזה לענין אליהו ואין להאריך.

בראשית רבה פרשת לך לך פרשה לט אות ט

וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט, אמר רבי לוי בשעה שהיה אברהם מהלך בארם נהרים ובארם נחור, ראה אותן אוכלים ושותים ופוחזים, אמר הלואי לא יהא לי חלק בארץ הזאת וכיון שהגיע לסולמה של צור ראה אותן עסוקין בניכוש בשעת הניכוש, בעידור בשעת העידור, אמר הלואי יהא חלקי בארץ הזאת, אמר לו הקדוש ברוך הוא לזרעך אתן את הארץ הזאת.

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ג סימן לה

איסור עישון סמים בע"ה. ב' דר"ח אייר תשל"ג. מע"כ מוה"ר ירוחם פראם שליט"א.

הנה בדבר אשר התחילו איזה בחורים מהישיבה לעשן חשיש (מעראוואנא), פשוט שהוא דבר אסור מכמה עיקרי דינים שבתורה חדא שהוא מקלקל ומכלה את הגוף, ואף אם נמצאו אנשים בריאים שלא מזיק להם כל כך אבל מקלקל הוא את הדעת ואינם יכולים להבין דבר לאשורו שזה עוד יותר חמור שלבד שמונע עצמו מלמוד התורה כראוי הוא מניעה גם מתפלה וממצות התורה שעשיה בלא דעת הראוי הוא כלא קיימם. ועוד שהוא גורם תאוה גדולה אשר הוא יותר מתאות אכילה וכדומה הצריכים להאדם לחיותו ויש שלא יוכלו לצמצם ולהעביר תאותם, והוא איסור החמור שנאמר בבן סורר ומורה על תאוה היותר גדולה שיש לו לאכילה אף שהוא לאכילת כשרות, וכ"ש שאסור להביא עצמו לתאוה גדולה עוד יותר ולדבר שליכא שום צורך להאדם בזה שהוא אסור, ואף שלמלקות נימא שאין עונשין מן הדין מ"מ לאיסורא ודאי עובר על לאו זה ואיכא גם הטעם דאיכא בבן סורר ומורה שסופו שילסטם את הבריות כדאיתא בסנהדרין בפ' בן סורר (ס"ח ע"ב). ועוד שהאב והאם של אלו שמעשנין זה מצטערים מאד אשר עוברין על מצות כבוד אב ואם. ועוד איכא איסור העשה דקדושים תהיו כפירוש הרמב"ן בחומש. וגם הם גורמים לאיסורים הרבה אחרים לבד זה, סוף דבר הוא פשוט וברור שהוא מאיסורים חמורים וצריך להשתדל בכל היכולת להעביר טומאה זו מכל בני ישראל ובפרט מאלו שלומדין בישיבות. והנני ידידו מוקירו, משה פיינשטיין.

מעדני שלמה ❖ תלא

אולם אמר שאין ללמוד מזה לאסור לטייל בהרים כמו שנוהגים הרבה, ואף שהוא מקום גבוה, כיון דבזה הוא חושב ומשער בנפשו שיכול ללכת לאט ובזהירות, משא"כ בקפיצה מאוירון עצם המצב הוי סכנה והוא נופל במהירות על כרחו, ולכן דבר זה ודאי אסור משום סכנה.

סמים וסיגריות

שמעתי ממרן שודאי יש איסור מצד הדין לקחת סמים [לא רק מצד ההשקפה שאין זה ראוי], משום דלקיחת סמים כמו שעושים ברחוב ודאי מזיק את גופו ואסור משום חבלת גופו דאיסור גמור הוא, ואף שלא ברור האיסור בעישון סיגריות, דעל אף שטוענים שמזיק אבל דבר זה נתקבל בעולם ואמרינן על זה שומר פתאים ה', מכל מקום בסמים דאסור בכל העולם והנתפס בזה נידון כעבריין, הוא ודאי משום שדעת כל הרופאים דהוא דבר שמזיקו ואסור.

בש"ד, יום י' / טו' / ה'שע"ו

קמ"ג ק"ג ז"ג ש ה' (ק"ג) ש ה' פ"א ש ה' א ה' י'
ה' ה' ש' א' כ' ה' ש' א' ח' ו' ה' ש' א' ח' א' ה' א' ה' א'
ז"ג א"מ מ' ח"ט ק"מ א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'

באתי בזה לאשר שהקנב"ס הרפואי שהראה לי הרב שי אברהם מחברת שיח השמור מכל מגע עם דגן אין בו חשש קטניות והוא כשר לשימוש בפסח. גם גיסי מרן רבי חיים קנייבסקי שליט"א חיווה דעתו שאין בזה חשש קטניות וכשהוא שמור ממגע עם דגן הרי הוא כשר לפסח.

יצחק זילברשטיין

רדב"ז הלכות כלאים פרק ה הלכה יט

וצמר גפן וכו'. פ"ז במשנה ר"מ אומר צמר גפן אסור ואינו מקדש ולא קי"ל כר"מ אלא הרי הוא כשאר מיני ירקות ומקדש וכל אלו אין מקדשין אלא מדרבנן דלא אסרה תורה אלא קנבוס ולוף אבל שאר זרעים מדרבנן כדאיתא פ"ב דמנחות ואתיא כרבנן דאילו ר' טרפון אומר הקנבוס אינו כלאים, נמצא לפי זה חלוקים חכמים ור"ט מן הקצה אל הקצה דלדעת חכמים הוי כלאים מן התורה ולר"ט לא הוי כלאים אפי' מדרבנן לפי שהוא סובר שהוא מין זרעים ולא מין ירקות. ולא הוצרך רבינו להזכיר הקנבוס בהדי הקינרס וצמר גפן אף על פי שזה מן התורה ואלו מדרבנן אלא לאפוקי מדר"ט. ואפשר שעלי הצמר גפן הנקרא קוטו"ן בעודם רכים ראויים לאכילה ולפיכך הוו מכלל הירקות אבל עלי הקנבוס הנקרא קנב אוכלין אותו במצרים ומשכר ואומרים שהוא משמח ואוכלין אותו חי כמות שהוא ויש מקומות שעושין ממנו בגדים כמו שעושים מן

הפשתן: